

NEW TRANSFERS FROM THE ORIGINAL MASTER TAPES

Swedish
Society
DISCOFIL

SCD 1096

STEREO

FÖRKLÄDD GUD op 24

1	<i>Förspel</i>	4'47
2	Förord: Ej för de starka i världen I. Vem spelar på en pipa	1'21
3	<i>Kör (I)</i>	3'32
4	II. Apollon bor i ett tessaliskt stall III. Kring höstlig vaktelds bränder IV. Välsignelse följer	1'33
5	<i>Baryton & kör (II)</i>	2'44
6	<i>Kör (IV)</i>	4'17
7	V. Husbonden må vi prisa säll VI. Vad faller över träden	1'03
8	<i>Sopran & kör (VI)</i>	3'30
9	VII. Än vandrar gudar över denna jord VIII. Tror du att fåren skulle IX. Bjuder ett mänskoöga	1'27
10	<i>Baryton & sopran (VIII)</i>	2'50
11	<i>Kör (IX)</i>	3'57

Lars Ekborg *recitation*

Elisabeth Söderström *sopran*

Erik Sædén *baryton*

Stockholms Radioorkester

Martin Lidstams Vokalensemble

Stig Westerberg *dirigent*

MISSA BREVIS¹ op 43

12	<i>Kyrie</i>	2'29
13	<i>Gloria</i>	2'06
14	<i>Sanctus</i>	3'11
15	<i>Agnus Dei</i>	2'52

Kammarkören

Eric Ericson *dirigent*

DE NAKNA TRÄDENS SÅNGER² op 7

16	<i>Den unga lönnen</i>	2'00
17	<i>Linden</i>	2'01
18	<i>Björken</i>	1'57
19	<i>Pilarna</i>	2'29
20	<i>Ekarna</i>	1'32
21	<i>Poppeln</i>	4'03

Orphei Drängar

Eric Ericson *dirigent*

¹Mono recording

²Live recording

Total time: 56'00

FÖRKLÄDD GUD
HJALMAR GULLBERG
LARS-ERIK LARSSON
MISSA BREVIS DE NAKNA TRÄDENS SÅNGER

FÖRKLÄDD GUD

1937-1944 var Lars-Erik Larsson knuten till Radiotjänst. På den tiden odlade radion en programtyp som nu har kommit ur bruk, den litterärmusikaliska sviten: en dikt, ett stycke musik, en dikt igen och ett stycke musik, till dess formen var lämpligt slutet. Naturligtvis gick det utmärkt bra att använda redan skriven musik, känsligt utvald, men ibland beställde man också nya kompositioner. Den bakgrunden har bland annat flera av Lars-Erik Larssons verk från radioåren. *Pastoralsviten* hörde ihop med ett program som hette *Dagens stunder*, satserna i *Det svenska landet* var ursprungligen förbundna med dikter, och *Intima miniatyrer* för stråkkvartett skrevs som musikvinjetter till Ola Hanssons lyriska svit *Senhöstblad*.

I allmänhet har ju musiken sedan lösgjorts från sin litterära anknytning, men ett av dessa lyriska radioprogram med Lars-Erik Larsson som musikalisk huvudman har fått behålla sin ursprungliga form och framförts så hundratals gånger: *Förklädd Gud*, komponerad för recitation, soli, kör och orkester. För musiksällskap i Sverige har *Förklädd Gud* blivit ett av de viktiga repertoarverken, ett av dem man tar till för jubileer och andra högtidliga tillfällen när alla resurser skall mobiliseras. Att det har blivit så är lätt att förklara. I *Förklädd Gud* har Lars-Erik Larsson bemödat sig om det enkla, stilen är melodiös, och uttrycket friskt, lyriskt och omedelbart.

Det tål att fundera en smula över enkelheten i *Förklädd Gud*. När Lars-Erik Larsson talade om mu-

sik och om att skriva musik kom han alltid rätt snart fram till problemet om det enkla. Han såg enkelhet i musik som resultatet av en destillationsprocess, och den som destillerar, som sällar ut det överflödiga, överblickar, granskar och till slut godkänner eller förkastar, det är tonsättaren själv. Att Lars-Erik Larsson tillämpade den åskådningen även på egna verk bevisar väl bäst hans alla hans opublicerade och tillbakadragna manuskript.

Goda belägg ger också hans konstnärliga utveckling. Han började som kärv nyklassicist och blev internationellt känd genom en frisk och taggig *Sinfonietta* för stråkorkester som väckte stor uppmärksamhet vid världsmusikfesten i Florens 1934. Besläktade i stilen fast mjukare, mer lyriska, är hans *Saxofonkonsert* och *Pianosonatin nr 1*, båda från mitten av 1930-talet.

Det ligger en utvecklingstendens i denna lyrism. *Sinfoniettan* är fylld av olösta konflikter, *Saxofonkonserten* och *Pianosonatinen* är på ett helt annat sätt verk i jämvikt; kampen för det enkla präglar dem redan, och ännu tydligare kommer dessa tendenser till synes i verken från den följande perioden, Lars-Erik Larssons "folkliga", då flera av de verk som sedan fann plats i svensk standardrepertoar blev till, framför allt då *Pastoralsviten* och *Förklädd Gud*. Det finns ett grundläggande faktum att hålla i minnet där: denna stil var resultatet av svår självrannsakan och åratals brottning med uttrycksmedlen.

Förklädd Gud spelades in i Kungliga Akademiens stora hörsal i Stockholm den 10 mars 1956. Ljudtekniker: Mark Blomberg & Hans Peter Kempe. Producent: Hans Peter Kempe.

Missa Brevis spelades in i Engelbrektskyrkan i Stockholm den 15 april 1957. Ljudtekniker och producent: Hans Peter Kempe.

De nakna trädens sånger spelades in i aulan i Uppsala universitet den 29 April 1978. Ljudtekniker: Helmut A. Mühle. Producent: Jan Lennart Höglund.

Omslagsbild: Marie-Louise Almquist. Bandöverföring och digital mastering: Torbjörn Samuelsson, Digital-fabriken. Producent för CD-utgåvan: Stefan Nävermyr.

God in Disguise was recorded in the Large Auditorium of the Royal Academy of Music in Stockholm, 10 March 1956. Balance engineers: Mark Blomberg & Hans Peter Kempe. Producer: Hans Peter Kempe.

Missa Brevis was recorded in the Engelbrekt church in Stockholm, 15 April 1957. Balance engineer & producer: Hans Peter Kempe.

Songs of the Naked Trees were recorded in the Auditorium of Uppsala University, 29 April 1978. Balance engineer: Helmut A. Mühle. Producer: Jan Lennart Höglund.

Cover artwork: Marie-Louise Almquist. Tape transfers and digital mastering: Torbjörn Samuelsson, Digital-fabriken. CD producer: Stefan Nävermyr. [P] & [C] 1998, Prophone Records AB. Made in Sweden.

*Stig Westerberg
dirigerar vid en
skivinspelning i
Kungliga
Musikaliska
Akademiens stora
hörsal i Stockholm.*

*Stig Westerberg
conducting at a
recording session in
the Large
Auditorium of the
Royal Academy of
Music in
Stockholm,
Sweden.*

Förklädd Gud exempelvis skrevs inte för avkopplings skull och så fort pennan kunde löpa. Från det Hjalmar Gullberg hade lagt fram sin text för Lars-Erik Larsson förflöt ett år utan att en not kom på papper, men för den skull inte i överksamhet, långt därifrån. Nu ställde ju också just denna text speciella krav på enkelhet. "Den är så ren i uttrycket, det är svårt att över huvud taget klä den i musik utan att oskära den", har Lars-Erik Larsson sagt. Och han tillade: "Hade jag kunnat göra musiken enklare, så skulle jag ha gjort det." Dikten är det avgörande för stilen i *Förklädd Gud*.

Det var 1939 musiken blev till, och radiopremiären avlöpte 1940. Kanhända förefaller det som ett uttryck för renodlad eskapism att skapa denna idyll vid en tidpunkt då ofärden låg tung över världen. Men det finns ett motto i början som förändrar perspektivet:

*Ej för de starka i världen, men de svaga.
Ej för krigare men bönder, som ha plöjt
sin jordlott utan att klaga,
spelar en gud på flöjt.
Det är en grekisk saga...*

De raderna fanns inte med när diktsviten *Förklädd Gud* publicerades första gången, i Gullbergs samling *Kärlek i tjugonde seklet* som utkom 1933, nazismens segerår, som diktaren upplevde på ort och ställe. De lades till sex år senare när bombasmen hade gjort sig bred och frågan gällde bara vem som var den starkaste. Så blev *Förklädd Gud* i ord och ton ett försvar för det värdiga och enkla.

*Alf Thoor
(Bearbetning av de ursprungliga
LP-kommentarerna)*

MISSA BREVIS

Lars-Erik Larsson hade en rikt schatterad produktion och vann genom den fräscha romantiken och lyriska charmen i sina verk en bred publikförankring och lyckades alltså överbrygga den mångomtalade klyftan mellan den moderne tonsättaren och hans publik. Genom sin lärarverksamhet hade han också förmånen att få handleda ett stort antal unga musiker. Larssons väsentligaste tillgång var väl dock förmågan till förnyelse, manifesterad från och med slutet av 1940-talet och framåt. Då övergick han nämligen

gen till ett mer linjärt skrivsätt med djärvare samklangbehandling; det klangliga blev en aktiv faktor i hans sökande efter nya uttrycksmöjligheter. *Musik för orkester* (1949) kan betecknas som det första steget på den väg som Larsson därefter höll sig till. Senare kom bl a en *Violinkonsert*, *Missa Brevis*, stråkkvartetten *Alla serenata* och *Orkestervariationerna*.

Missa Brevis härrör från 1954, är skriven för tre-stämmig blandad kör (sopran, alt och baryton) à cappella och hänfördes av bedömare redan efter

uruppförandet i Fylkingen samma år till det bästa inom svensk körlitteratur. I begreppet missa brevis (d v s "kort mässa") ligger ett urval av det katolska mässordinariets satser (Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus och Agnus Dei), i allmänhet omfattande Kyrie och Gloria; till dessa två satser har Larsson emellertid fogat också Sanctus och Agnus Dei.

Kyriets första del, Kyrie eleison ("Herre, förbarma Dig"), har adagiotempo och börjar som kanon mellan alt- och barytonstämmorna; sopranen rör sig självständigt med anknytning till kanotemat. Satsens mellandel, Christe eleison, inleds av altarna och dessa följs i kanon av barytonerna; varefter satsen regelmässigt avrundas av ett andra Kyrieavsnitt.

Gloriats (Con moto) inledande textparti, Gloria in excelsis Deo ("Ära vare Gud i höjden"), är utformad så att barytoner och altar presenterar varssitt tema, medan sopranerna i jublande rytmpunkteringar gång på gång utslungar sitt "gloria", och där- efter skiftar stämmorna teman. På ett E-dur ackord begynner Et in terra pax ("Och frid på jorden"), som deklamerar homofont. Efter upprepning av Gloriaavsnittet återkommer Et in terra pax i utbygd och delvis förändrad gestalt, varefter vi för tredje gången hör Gloriadelen, kulminerande i fortissimo; till slut bryts trestämmigheten och satsen mynnar ut i ett servissvisst åttastämmigt D-durackord.

I Sanctus ("Helig"; Andante con moto) upptar sopranerna efter att långsamt ha fallit ett sekundintervall, alt- och barytonstämmornas oroliga fjärde- och åttondelsrörelse, varpå en fyrstämmig bredd-

ning sker på "Sabaoth", följt av Pleni sunt coeli i kanon med till en början obevekligt fallande meloditendens. Sedan Sanctus upprepats i huvudsakligen samma gestalt som förut kommer Benedictus qui venit in nomine Domini ("Välsignad vare Han som kommer i Herrans namn"), som innebär en stark kontrast mot det närmast föregående partiet: tempo är långsamt (Adagio), notvärdena långa och styrkegraderna svaga; avsnittet slutar homofont och fyrstämmigt. Satsen mynnar ut i en upprepning av Sanctusavsnittet.

Agnus Dei ("Guds lamm"; Andante tranquillo) behärskas i ytterdelarna av en mystisk, innerlig och rofylld stämning. I inledningen reciterar alla stämmorna entonigt, men sopranerna har en livfullare rytm än de övriga. Därefter sjunger altar och barytoner i kanon Dona nobis pacem ("Giv oss frid"), medan sopranerna reciterar Agnus Dei-texten på samma melodiska grundval som tidigare. Styrkegraden stegras från svag till stark; när fortissimot sätter in utökar altar och barytoner till fyrstämmighet. Satsens sista del i sex-tvåondelstakt, försiggår i trestämmig kanon och dör ut i andlös stillhet.

Klassiskt stilmedvetande förenat med moderna uttryckskrav ger Lars-Erik Larssons *Missa Brevis* en prägel av tidlös äkthet.

Åke Brandel
(Bearbetning av de ursprungliga
LP-kommentarerna)

DE NAKNA TRÄDENS SÅNGER

Sången var central i Lars-Erik Larssons skapande. Bland annat var hans opus 1 en tonsättning av Dan Anderssons dikt *En spelmans jordafärd*. Han skrev även romanser, men framförallt ett stort antal körverk (både à capella och med orkesterackompanjering, inklusive de kända *Förklädd Gud* och *Missa Brevis*).

Cykeln *De nakna trädens sånger* är väl värd samma uppmärksamhet som sina två syskon. Lars-Erik Larsson var bara 24 år när sångerna komponerades 1932. Han hade studerat Wien och Leipzig och experimenterat med atonal musik och tolvtonsteknik i några skisser (bl a en ofullbordad stråkkvartett), men det är hans egna, högst personliga "nationalklassi-

cistiska" tonspråk som ligger i grunden. Sångerna är mycket varierade både i stil och uttryck. Här finns kraftfulla och kärva tongångar (*Den unga lönnen, Ekarna*), men också tillbakablickande polyfoni (en kanon i *Linden*), romantiserad folkmusik (*Björken*) och traditionell idyll (*Pilarna*). Den avslutande, melankoliska *Poppeln* klingar av rysk körsångstradition.

Författaren Sigfrid Siwertz (1882-1970) var mycket produktiv och skrev romaner, dramatik, essäer, reseskildringar och lyrik. Bland hans mest kända verk finns *Mälarpirater* och *Selams*. 1932 blev han ledamot i Svenska akademien.

De nakna trädens sånger hör till hans ungdomsdikter, skrivna 1904-1907. Det är känslösvallande naturromantik med betydande inslag av den gryende expressionismen (t ex *Ekarna*). Ofta är träden kvinnosymboler, föremål för diktarens intresse och beundran. Här finns en tydlig, erotisk underton.

Siwertz experimenterar också med berättarjaget. I två av dikterna skiftar perspektivet från betraktelse till identifikation: i *Pilarna* och *Ekarna* (de enda i flertal) är det träden själva som biktar sin lycka, längtan och förtvivlan. Stämningar som Lars-Erik Larsson kongenialt tolkat i musiken.

Stefan Nävermyr

Eric Ericson
dirigerar *Missa Brevis* och
De nakna trädens sånger på denna
inspelning.

Eric Ericson, the
conductor of
Missa Brevis and
*Songs of the
Naked Trees*.

GOD IN DISGUISE

From 1937 to 1944 Lars-Erik Larsson was engaged as a conductor by the Swedish Broadcasting Service. During that period, the radio cultivated a type of programme, which has since gone out of use, a literary-musical suite: a poem, a piece of music, a poem again and another piece of music, until the form was suitably complete. Naturally it was enough to use music which was already written and sensitively selected for the purpose, but sometimes new compositions were commissioned. Such was the background to numerous works which Larsson composed during these years. The *Pastoral Suite* was connected with a programme called *Moments of the Day; The movements in the Swedish Countryside* were originally associated with poems, while the *Intimate Miniatures* for string quartet were conceived as musical vignettes for Ola Hansson's lyric suite *Senhöstblad* (Late Autumn Leaves).

Generally speaking, the music has since then been released from its literary associations, but one of these lyric programmes with Lars-Erik Larsson as its main personality has been able to retain its original form and has since been performed on hundreds of occasions: *God in Disguise* composed for narrator, soloists, chorus and orchestra. For musical societies in Sweden, *God in Disguise* has become an important repertory work, one of those which are used for jubilees and other significant or formal occasions, when all resources can be mobilised.

The explanation for this is also simple. In *God in Disguise* Lars-Erik Larsson endeavoured to achieve simplicity, the style is melodious, and the expression fresh, lyrical and immediate.

It would be well at this stage to give a little attention to the simplicity of *God in Disguise*. Whenever Lars-Erik Larsson discussed music and how to write it, he always came very quickly to the problem of simplicity. He regarded simplicity in music as the result of a distillation process, where the composer distills and removes all the inessentials.

His own artistic development is indeed a good example of this. Beginning as an astringent neoclassicist, he became internationally known through a fresh and spiky *Sinfonietta* for strings, which attracted great attention at the Florence Festival in 1934. Somewhat related in style yet of a softer and a more lyrical nature are the *Saxophone Concerto* and the *Sonatina No. 1* for piano, both from the middle of the thirties. This lyricism has since tended to develop. If the *Sinfonietta* was filled with unsolved conflicts then the *Saxophone Concerto* and the *Sonatina* are more even in content, and already the struggle for simplicity becomes a striking feature of these works. These tendencies appear even more clearly in the works of the following period, which produced the *Pastoral Suite* and *God in Disguise*, works that subsequently established a permanent place for themselves in the standard Swedish repertory. There is also a basic fact

which should not be forgotten — this style was the result of strong self-examination and years of struggle with the means of expression.

Hjalmar Gullberg had submitted his text to Lars-son a whole year before the first notes were set out on paper; but the reason was not inactivity, for from it. This text made particular demands on simplicity. Indeed Larsson himself said: "It is so pure in expression, that it is extremely difficult to set it to music without distorting it." Further Larsson even added, "Had I been able to make the music simpler, I should have done so." Thus the poem is the dominating factor in the style of *God in Disguise*.

The music was composed in 1939, the first broadcast performance taking place in 1940. Perhaps that seems an expression of an escapism to have created such an idyll at a time when ruin was ravaging the world. But there is a motto in the beginning which changes its entire perspective:

*This not for the strong in the world,
But the weak, not for warriors but for peasants,
Who have ploughed their simple plots,
Without complaining,
That a God plays on his flute,
It is a Graecian legend —*

The lines given above were written, when the poetic suite *God in Disguise* was published for the first time, in Gullberg's cycle *Love in the Twentieth Century*, which appeared in 1933, the triumphant year of Nazism, which the poet experienced in his own surroundings. They were added six years later when its bombast had become so general that the question seemed to be only who was the strongest. In both word and music *God in Disguise* became a defence for what was worthy and simple.

Alf Thoor
(Adapted from the original liner notes)

MISSA BREVIS

With the freshness and lyrical charm of his music, Lars-Erik Larsson became popular in wide circles both in Sweden and abroad. He succeeded to bridge the gap between the modern composer and the audiences. His most important asset, however, was his ability to renew his musical creativity. At the end of the 1940s he started to write more linear music with

bold harmonies, the sounds per se became an active element in his search for new possibilities. *Musik för orkester* (Music for Orchestra, 1949) was the first step in this direction, which he from then on adhered to. Later works include the *Violin Concerto*, *Missa Brevis*, the string quartet *Alla serenata* and the *Orchestral Variations*.

The *Missa Brevis* was composed in 1954, written for three-part mixed choir (soprano, alto and baritone) à capella and was placed already after its first performance placed among the finest Swedish choral works. A *missa brevis* normally consists of the Kyrie and Gloria parts of the catholic mass, but Larsson also added the Sanctus and the Agnus Dei.

The work includes traditional forms such as canons and weaving polyphonic sections (mostly in

SONGS OF THE NAKED TREES

The song was of central importance in Lars-Erik Larsson's output. His first opus was a setting of the Swedish poet Dan Andersson, *En spelmans jordafärd* (The Burial of a Fiddler). Beside solo songs he composed a lot of choral music, both à capella and with orchestral accompaniment, including the well-known works *God in Disguise* and *Missa Brevis*.

The cycle *Songs of the Naked Trees* is worthy of the attention given the works above. Lars-Erik Larsson was only 24 when he composed these songs in 1932. He had returned from studies in Vienna and Leipzig, and had also experimented with atonal and dodecaphonic music. But the basic musical language of the songs is his personal brand of "national classicism". The songs are varied both in expression and style. There are powerful, harsh examples (*The Young Maple*, *The Oaks*), traditional polyphony (a canon in

three parts). The Kyrie is divided in several contrasting sections; the Sanctus offers parts in differing tempi and rhythms and a soft adagio; the Gloria is of course jubilant; while the concluding Agnus Dei is mystic, moving and peaceful.

A knowledge of classical style combined with modern demands of expression have given *Missa Brevis* an impression of timeless originality.

Åke Brandel

(Adapted from the original liner notes)

The Lime Tree) idyllic renderings (*The Willows*) and folk music influences (*The Birch*). The concluding *The Poplar* has echoes from the old Russian choral tradition.

The author Sigfrid Siwertz (1882-1970) was a prolific writer (novels, plays and poems) and also a member of the Swedish Academy. *Songs of the Naked Trees* were written in his youth, 1904-1907. They are typical of the nature romantic style, but also show traces of the upcoming literary expressionism (i. e. *The Oaks*). The trees are often symbols of women, with erotic undercurrents. In two cases, *The Oaks* and *The Willows* (the only ones depicted in plural), the trees speak out for themselves, confessing their happiness, longing and anguish; themes congenially interpreted by Lars-Erik Larsson.

Stefan Nävermyr

FÖRKLÄDD GUD

1 Förspel

2 - 3 Förord: Ej för de starka i världen

Ej för de starka i världen men de svaga,
ej för krigare men bönder som har plöjt
sin jordlott utan att klaga,
spelar en gud på flöjt.

Det är en grekisk saga...

I. Vem spelar på en pipa

Vem spelar på en pipa
en låt av gryningsluft
för himmelsk att begripa,
höjd över allt förnuft?
Vem äger lösenorden,
flöjtvisans dolda text?
Vem spelar på jorden
för djur och växt?

Vem är den gode herden
som för sin flock i vall
och som med gräs förser den
och toner av kristall?
Vem går på betesängar
i sommardagens kvalm
och sover bland drängar
på jordisk halm?

4 - 6 II. Apollon bor i ett tessaliskt stall

Apollon bor i ett tessaliskt stall.
Ej bär han lager kring sitt gyllne hår:

GOD IN DISGUISE

Prelude

Preface: This not for the strong in the world

This not for the strong in the world but the weak.
Not for warriors but for peasants, who have
Ploughed their simple plots without complaining
That a God plays on his flute.
It is a Grecian legend...

I. Who breathes an air

Who breathes an air in season
upon his pipe at dawn
too high for human reason,
born of the heaven-born?
Who makes interpretation,
knows the flute's hidden word
turned earthly elation
for plant and herd?

Who is it gently leading
his flock afield to graze,
kindly his creatures feeding
with herb and crystal lays?
Who walks amid the meadow
where sultry summer fails,
and sleeps in earth's shadow
on straw with thralls?

II. Apollo dwells in a Thessalian stable

Apollo dwells in a Thessalian stable.
There are no laurels round his golden head:

han sändes från Olympens gudahall,
dömd att försörja sig som dräng ett år.
Det bor en gud i ett tessaliskt stall.

Bland tjänstefolket vandrar han förklädd.
Längst ner vid bordet är hans sked och skål.
Bland kreatur i ladan är hans bädd.
Han äger inget jordiskt föremål.
I herdekappa går en gud förklädd.

III. Kring höstlig vaktelds bränder

Kring höstlig vaktelds bränder
församlar han frysande får
och sköter med kloka händer
de djur som har sår.

Hans sanna hem är sagan,
hans själ är lyra och dikt.
Dock gör han utan klagan
sin jordiska plikt.

IV. Välsignelse följer

Välsignelse följer i gudarnas spår.
Om kappan än döljer hans gyllne hår,
så blomstrar den mark där han går.

Han spelar för djuren som följer hans takt,
för solen, för skuren i nyplöjd trakt,
där döden förlorar sin makt.

[7] - [8] V. Husbonden vi må prisa säll

Husbonden må vi prisa säll,
Tessaliens monark.

sent down from the high gods' Olympian hall,
doomed for a year to earn his daily bread,
a shepherd lives in a Thessalian stable.

The servants know him not in their attire,
far down the board they lay his bowl and spoon.
He shares his bed with cattle in the byre.
No earthly object does he call his own.
A god goes hid in shepherd's plain attire.

III. Round watchful autumn embers

Round watchful autumn embers
he gathers the shuddering band,
and binds up the wounded members
with comforting hand.

A home in story fits him,
in song and poem his birth.
Yet plaintless he acquits him
in duly on earth.

IV. Where gods have passed

Where gods have passed over will blessing be spread.
What though the cloak cover his golden head,
bare soil blossoms forth in his tread.

He plays in a hollow new-tuned by the plougher,
for creatures to follow, for sun and shower,
where Death is deprived of his power.

V. Now blessed be Thessalia's lord

Now blessed be Thessalia's lord,
within whose courts we toil.

När han står upp vid hanegäll,
är han på helgad mark.

Ty den som bland hans drängar bor
och äter deras mat
är solens herre, månens bror
och stjärnornas kamrat.

VI. Vad faller över träden

Vad faller över träden för silverglans
vid pipans bröllopskväden och djurens dans?

Vad är det för ett rike han kommer från,
han som ej är vår like, men blott ett lån?

Erinrar han sig, fången vid äng och vik,
en värld som är förgången, en glömd musik?

Erinrar han sig lyra och jungfrukör,
ett liv av helig yra som aldrig dör?

[9] - [11] VII. Än vandrar gudar över denna jord

Än vandrar gudar över denna jord.
En av dem sitter kanske vid ditt bord.

Tro ej att någonsin en gud kan dö.
Han går förbi dig, men din blick är slö.

Han bär ej spira eller purpurkrud.
Blott av hans verkan känner man en gud.

Den regeln har ej blivit överträdd:
är Gud på jorden, vandrar han förklädd.

When cock-crow summons him abroad,
he walks on hallowed soil.

For he who dwells with hinds in stall,
whose common fare he shares,
has moon for sister, sun at call,
and walks among the stars.

VI. What woodland is transmuted

What woodland is transmuted in radiance,
as wedding-songs are fluted, and creatures dance?

From out what unknown portal took he his way,
who is not as a mortal, nor come to stay?

Does he remember, banished by mead and shore,
a world of music vanished and known no more?

Does he recall the singing, the virgin choir,
the ecstasy outwinging a deathless lyre?

VII. And gods are walking yet upon this earth

And gods are walking yet upon this earth.
One of them may be sitting by your hearth.

Do not suppose a god can ever die.
He passes you unmarked by your dull eye.

He bears no purple robe, no sceptred rod.
Only his influence reveals the god.

The never-broken rule runs in this wise:
A god who walks on earth walks in disguise.

VIII. Tror du att fåren skulle

Tror du att fåren skulle
beta i morgonglans
på en gräsklädd jordisk kulle,
om inte gudar fanns?

Tror du att våren skulle
binda sin blomsterkrans
på alla dödas kulle,
om inte gudar fanns?

IX. Bjuder ett mänskoöga

Bjuder ett mänskoöga till stilla kärleksfest
oss, kyliga och tröga, som folk är mest,

lägger, som himmelsk läkning för djupa själasår,
en vän, fri från beräkning, sin hand i vår,

synes en ljusglans sprida sig kring vår plågbödd —
då sitter vid vår sida en gud förklädd.

MISSA BREVIS

[12] Kyrie

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.

[13] Gloria

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax
hominibus bonæ voluntatis.

MISSA BREVIS

Herre förbarma dig

Herre, förbarma dig över oss.
Kriste, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.

Herre förbarma dig

Ära vare Gud i höjden
och fred på jorden,
till människorna ett gott behag.

VIII. Think you at morning hour

Think you at morning hour
sheep-flocks would crop the mound,
that grass-grown earthly bower,
if gods could not be found?

Think you the spring would flower
binding a wreath around
all dead men's earthly bower,
if gods could not be found?

IX. If a look bid us mingle

If a look bid us mingle in quiet Agape
us, dull and coldly single as most men be;

if a hand, all unbidden, like true celestial balm
on soul misery-ridden, should touch our palm;

and if radiance guide us where we termented trod —
then unrevealed beside us there walks a god.

Hjalmar Gullberg

MISSA BREVIS

Kyrie

Lord, have mercy on us.
Christ, have mercy on us.
Lord, have mercy on us.

Gloria

Glory to God in the highest,
and on earth peace
to men of good will.

[14] Sanctus

Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli
et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.
Benedictus qui venit
in nomine Domini.

[15] Agnus Dei

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei,
qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

Helige

Helige, herre Gud allsmäktig,
Fulla äro himlarna
och jorden av din härlighet.
Giv salighet i höjden.
Välsignad vare han,
som kommer i Herrens namn.

O Guds lamm

O Guds lamm,
som borttager världens synder.
Fräls oss, milde Herre Gud.

O Guds lamm,
som borttager världens synder.
Giv oss din frid och välsignelse.

Sanctus

Holy, Lord God of hosts.
Heaven and earth
are full of your glory.
Hosanna in the highest
Blessed is he that comes
in the name of the Lord.

Agnus Dei

Lamb of God,
Who takes away the sins
of the world, have mercy on us.

Lamb of God,
Who takes away the sins
of the world, grant us peace.

DE NAKNA TRÄDENS SÅNGER

[16] Den unga lönnen

I den vintriga, blödande gryningens brus
dina guldblad virvlande foro,
men när dagen blev vid i sitt snövassa ljus,
stod du stilla och silverne vit vid mitt hus,
och borta var vindarnes oro.

Till en tröstande bild blev din vila mig då
och till drömmande kraft att försona,
ty du lyfte så rakt mot det eviga blå,
där de glimmande världarnes strålflooder gå,
din spåda och skövlade krona.

SONGS OF THE NAKED TREES

The Young Maple

In the wintry, bleeding noise of the dawn
your golden leaves swirled around,
but when day entered in its sharp, snowy light,
you stood firm and silvery white by my house,
and gone were the worries of the wind.

Your rest became a comforting sight
and a dreaming force to reconcile,
because you rised so straight to the eternally blue,
where the shining worlds' rayfloods spread,
your tender and ruined crown.

17] Linden

När dagen tvinar trött och vek
och vit står månens ny,
du tecknar blått ditt ådernät
mot himlens bleka hy.

Kring fjärran, dunkla kullars krön
blir rymden djup och stor.
Din klara spegling skälver lätt
i dammens pärlemor.
Med armen om din stam jag lyss;
ur nakna kronan går
ett sus av mina drömmars sorg
i mina fjärran år.

18] Björken

De vitaste stjärnstenar brinna
i ditt bruna och böljande hår,
där spenslig och vek lik en kvinna
vid isdammens spegel du står
och längtar som brud att få spinna
din slöja i markernas vår.

Jag vet du är starkast av alla,
fast din själ är så skälvande öm,
och högt i det isiga kalla
vid källan till fjälldalens ström,
där i tystnaden flingorna falla,
din syster står vit för min dröm.

19] Pilarna

Vid låga stränder drömma vi
den milda sorgens träd,

The Lime Tree

When day erodes, tired and weak
and the moon shines new,
you depict your blue veins
on the pale skin of the sky.

Around distant, dark hillcrests
space grows huge and deep.
Your clear reflection slightly shivers
in the mother-of-pearl of the pond.
With my arm round your trunk I listen;
through the naked crown comes
a whisper from the sorrow of my dreams
from years past.

The Birch

The whitest diamond stars burn
in your brown and wavy hair,
where slender and weak like a woman
you stand by the mirror of the icy pond
and, like a bride, longs to spin
your veil in the lands of spring.

I know, you're the strongest of them all,
even though your shivering soul is so tender,
and high above in the icy coldness
of the mountain stream's spring,
where in silence snowflakes fall,
your sister stands white in my dream.

The Willows

At shallow shores we dream,
trees of tender sorrow,

men djupens flöden strömma i
den spröda stammens ved.

När gryningsfläktar svala kysst
de bleka gräsens hår
och ljusets vita dvala tyst
en stråles hälsning når,

vi gråta dagg bland strömmens säv,
och våra kronor bli
för vandrarns syn till drömmens väv
med smärtans pärlor i.

20] Ekarna

Vi känna bittert vår nakenhets skam,
och med knutna händer förbanna
vi furan på bergets kam.

När dagens pulsar stanna,
vi slita vid ugglores skrik
med trevande knotiga fingrar
i himmelens blodiga flik.
Och i köldnattens stormvind slingrar
vår krona kring ismånens bloss
som ormar kring dödsblek panna ...

Men blixten älskar oss.

21] Poppeln

Stilla i skymmande syner försänkt och allena
träder min djupaste dröm i din skugga jag nära.
Himlen har stuckit i krönande spiran sin rena,
silverne skära.

but the flows of the deep run
in the brittle wood of the trunk.

When cool morning breezes have kissed
the pale hair of the grass
and the white light's slumbering
is greeted by a ray,

we cry dew drops in the sedges by the stream,
and our crowns become
to the wanderer's eyes a weave of dreams
studded with pearls of pain.

The Oaks

Bitterly we feel the shame of our nakedness,
and with clenched fists we damn
the pines on the crest of the rocks.

When the pulse of the day ceases,
we toil to the cries of the owls
with tentative, knotty fingers
at the bloodred corner of the sky.
And in the stormwinds of the deep cold night
our crown trails in the flares of the icy moon
like snakes on a deathly pale forehead...

But the lightning loves us.

The Poplar

Calm, lost in obscuring visions and alone
I get close to my deepest dream in your shade.
In the crowning spire heaven has stuck its pure,
silvery crescent.

Vidderna djupna mot natt och glimmande stupa
hjulen på himmelens vagn emot frostblåa dalar.
Given mig, stjärnor, det ord ur vars hjärta den djupa
tystnaden talar!

Lyft av den längtan, vars barn de dödlige födas,
hägnar du här deras ro under stenen på kullen.
Kransande templen du tvinnar din rot kring de dödas
hjässor i mullen.

Milt i din krona lever en ädel smärtas
höghet, och sus av förgängelsens eviga fråga
stämnes i renaste toner mitt ensamma hjärtas
sjungande låga.

The vast expanse deepens towards night, and the
shining wheels of heaven nears frost-blue vales.
Give me, stars, that word from whose heart the
deep silence speaks!

Take away the longing, whose children the mortals
give birth to, fence here their peace under the stone
of the hill. Wreathing the temples you twine your
roots around the heads of the deceased in the soil.

Tenderly in your crown lives a noble pain,
and whispers of the corruption's eternal matter
sound in pure music in the singing flame
of my lonely heart.

Sigfrid Siwertz

Lars-Erik Larsson conducting at the Swedish Broadcasting Service in the 1930s.